

Færre ederfuglehunner i udbyttet

Forskellig jagttid på hanner og hunner for Ederfuglen

Ederfuglen er den første dykand hvor der er indført forskellig jagttid på hanner og hunner. Hvor ederfuglen tidligere havde jagttid fra 1. oktober og til 29. februar, må ederfuglehanner fra og med jagtsæsonen 2004/05 kun jages frem til 15. februar, mens hunner kun må jages frem til 15. januar. Som tidligere må ederfuglen dog stadig ikke jages i februar måned i EF-fuglebeskyttelsesområder.

En væsentlig årsag til at jagttiden for ederfugle blev ændret ved den sidste jagttidsrevision var en markant tilbagegang fra ca. 800.000 overvintrende fugle i danske farvande i starten af 1990'erne til ca. 370.000 ved årtusindskiftet. At hunnerne fik en udvidet jagtfredning i forhold til hannerne skyldes, at en del af tilbagegangen blandt ederfuglene har været epidemi-agtige sygdomsudbrud, som især har ramt de rugende hunner i ynglekolonier i både Danmark og Sverige. Yderligere er hunnerne de reproducerende individer, og de er derfor mere vigtige end hanner i forhold til at sikre en så stor produktion af nye fugle som muligt. Og normalt er der flere hanner end hunner i bestanden.

Kønsfordelingen

Optællinger af ederfugle har igennem mange år normalt vist en kønsfordeling blandt ederfugle på 60% hanner og 40% hunner. Denne fordeling stemmer helt overens med DMUs vingeundersøgelser, hvor der i perioden 1982 til 1995 har været et gennemsnit på 61% hanner og 39% hunner. Efter 1996 er der dog tilsyneladende sket en ændring, da andelen af hanner i udbyttet er steget til mere end 70% i sæsonerne 2001/02 til 2003/04. Og det skyldes ikke bare at de danske jægere nedlægger forholdsvist flere hanner end hunner. At antallet af hanner per hun reelt har været stigende i bestanden, støttes for eksempel af at kønsfordelingen blandt olieskadede fugle indsamlet sidste vinter i Storebæltsområdet, viste en tilsvarende fordeling på 73% hanner og 27% hunner.

Den nye jagttid

Med indførelse af forskellig jagttid på hanner og hunner var det meningen at jægerne skulle høste forholdsvist mere af den store pulje af ederfuglehanner, mens hunnerne skulle gå fri. Dette mål er lykkedes til fulde, hvilket fremgår af resultatet fra vingeundersøgelsen i den sidste sæson, hvor kønsfordelingen lå på 83% hanner og 17% hunner. Dette svarer til at hvor der tidligere blev nedlagt 2,7 han per hun, så nedlægges der nu 4,8 han for hver hun (se Figur).

Med mindre udbyttets størrelse for sidste sæson viser sig at være stigende, betyder den kortere sæson, at antallet af nedlagte hunner er næsten halveret i forhold til tidligere. Beregnet ud fra et udbytte på 80.000 ederfugle, svarer det til at der blev nedlagt små 5.000 færre hunner i forholdt til de forrige sæsoner, og dermed at flere hunner sandsynligvis har overlevet frem til ynglesæsonen.

I en situation hvor ederfuglebestanden er presset af andre årsager end jagt, er der ingen tvivl om at den ændrede jagttid bidrager til at gøre jagten på ederfugle mere bæredygtig. Og selv om den ændrede afskydning måske ikke direkte vil medføre flere ederfugle i danske farvande, så vil den indirekte medføre at yderligere tilbagegang i bestanden, f.eks. på grund af sygdom, bremses eller standses. Det vigtige er at flere hunner overlever og yngler, og alt tyder på, at den kortere jagttid for hunner hjælper med til at indfri dette mål.

